

Т.М. Зеленчук, магістрант НТУ «ХП»

Я.П. Гаврисюк, к.е.н., доц. НТУ «ХП»

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ

В умовах ринкової економіки забезпечення стабільного розвитку підприємства в першу чергу обумовлюється стабільністю їх фінансового стану. Своєчасна та об'єктивна оцінка фінансового стану підприємства дозволяє виявити потенційні можливості збільшення прибутку підприємства або діагностувати негативні явища, які можуть призвести до збитковості. Необхідно висвітлити найважливіші проблеми аналізу фінансового стану з якими стикаються вітчизняні підприємства.

На теперішній час, за суттєвого розширення прав підприємств у галузі фінансово-економічної діяльності значно зростає роль своєчасного та якісного аналізу фінансового стану підприємств, оцінки їхньої ліквідності, платоспроможності і фінансової стійкості та пошуку шляхів підвищення і зміцнення фінансової стабільності.

Фінансовий стан підприємства - це показник його фінансової конкурентоспроможності, тобто кредитоспроможності, платоспроможності, виконання зобов'язань перед державою та іншими підприємствами.

Фінансовий аналіз - це засіб оцінювання і прогнозування фінансового стану підприємства на основі інформації бухгалтерської звітності[1].

Головною метою аналізу фінансового стану є своєчасне виявлення та усунення недоліків у фінансовій діяльності підприємства і пошук резервів зміцнення фінансового стану підприємства. Аналіз фінансового стану підприємства є необхідним етапом для розробки планів і прогнозів фінансового оздоровлення підприємств.

Методи аналізу фінансового стану підприємства - це комплекс науково-методичних інструментів та принципів дослідження фінансового стану підприємства. Можна назвати шість основних методів аналізу: горизонтальний (часовий) аналіз, вертикальний (структурний) аналіз, трендовий аналіз, аналіз відносних показників (коефіцієнтів), порівняльний, факторний аналіз[2].

Слід зазначити, що будь-який аналітичний процес має здійснюватися на єдиній затвердженій методиці, яка забезпечить отримання повного й співставного висновку про стан досліджуваного підприємства.

Методики аналізу фінансового стану за різними авторами свідчить не лише про відсутність єдиної системи оціночних показників для визначення ступеня стійкості фінансового стану підприємства, рівня платоспроможності та ліквідності, але й про наявність різних назв для показників, розрахованих за одним і тим же алгоритмом, та однакових назв для індикаторів, обчислених різними способами[3].

Ще один недолік полягає в тому, що підходи до аналізу фінансового стану розглядають або не всі сторони діяльності підприємства, або пропонують детальний розгляд окремих її елементів. В першому випадку дається неповна картина фінансового стану підприємства, в другому - необхідно проводити значну кількість розрахунків і відповідно надавати більш докладну інформацію, що не завжди доцільно.

Недоліками методик діагностики фінансового стану, як вітчизняних, так й іноземних авторів, є ігнорування галузевих особливостей.

Недосконалість методів оцінки фінансового стану підприємства – це не єдина проблема сьогодення. На сьогоднішній день також існують складності проведення аналізу фінансового стану зумовлені нестабільністю економіки, кризовими явищами, політичною невизначеністю [4].

Перелік показників, які характеризують фінансовий стан підприємства у різних його аспектах, також не завжди дозволяє мати цілісне уявлення про дійсний стан справ. Це зумовлює необхідність розрахунку комплексної інтегральної оцінки фінансового стану.

Отже, основними проблемами аналізу фінансового стану підприємств є те, що методики діагностики неадаптовані до особливостей ринку та сегменту, яку займає підприємство. Відмінності у назвах, методиці розрахунку фінансових коефіцієнтів, значні коливання у нормативних значеннях фінансових коефіцієнтів вказують на те, що методики фінансового аналізу в Україні потребують доробки та удосконалення.

У зв'язку з цим, виникає необхідність у розробці такої системи критеріїв та показників фінансового стану, яка давала б чітке уявлення про фінансовий стан підприємств, вимагала мінімум загальнодоступної інформації, висвітлювала всі сторони діяльності підприємства і могла бути основою для вироблення рекомендацій з прийняття заходів щодо поліпшення його фінансової стабільності.

Література: 1. Чумаченко М.Г. Економічний аналіз–посібник:Київ, КНЕУ- 2003 – с.208-210. 2. Поддєрьогін А.М. Фінанси підприємств – посібник: Київ, КНЕУ–2005–с.247. 3. Черниш С.С. Всеукраїнський науково-виробничий журнал – 05.2012–с.144. 4. Матвійчук А. Діагностика банкрутства підприємств/ Економіка України – 2007. – №4. – С.20-28.